

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 647/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **EURO-ROYAL REALITY s. r. o.**, SNP 129, Žiar nad Hronom, zastúpeného Palkovič advokátskou kanceláriou s. r. o., Kapitulská 20, Trnava, proti postupu Mestského súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. B1-4K/22/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B1-4K/22/2020. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov. Zároveň žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 2 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4K/22/2020 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 170/2021 z 3. septembra 2021 súd vyhlásil konkurz na majetok dlžníka [REDACTED] (ďalej len „úpadca“), ustanovil [REDACTED] (ďalej len „správca“), do funkcie správcu a vyzval veriteľov, aby v lehote 45 dní od vyhlásenia konkurzu prihlásili svoje pohľadávky. Sťažovateľ cez svojho právneho zástupcu podal 17. septembra 2021 prihlášku svojej pohľadávky v celkovej výške 6 515,15 eur. V základnej a dodatočnej lehote boli prihlásené štyri nezabezpečené pohľadávky v celkovej sume 11 342,46 eur.

3. V Obchodnom vestníku č. 209/2021 z 29. októbra 2021 správca uverejnil súpis majetku všeobecnej podstaty, ktorý tvorila len peňažná pohľadávka štatutárneho orgánu úpadcu vo výške 12 500 eur. Správca zároveň zverejnil oznam o zvolaní prvej schôdze veriteľov, ktorá sa uskutočnila 6. decembra 2021. Keďže danej schôdze veriteľov sa zúčastnili iba dvaja veritelia, nebolo možné zvolať veriteľský výbor, a preto jeho pôsobnosť až do riadneho zvolania vykonáva súd. Veriteľský výbor počas celého konania zvolaný nebol. Dňa 17. júna 2022 zaslal správca okresnému súdu konečný návrh rozvrhu výťažku. Do dňa podania ústavnej sťažnosti mestský súd ako nástupnícky súd o rozvrhu nerozhodol, teda konečný rozvrh neschválil ani ho nevrátil správcovi na prepracovanie a opätovné predloženie.

4. Ústavný súd následne zistil, že mestský súd schválil návrh rozvrhu výťažku uznesením č. k. B1-4K/22/2020-331 z 23. novembra 2023, ktoré dosiaľ nie je právoplatné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zrekapituloval doterajší priebeh konkurzného konania, pričom v podstatnom uviedol, že od 17. júna 2022, keď správca zaslal okresnému súdu návrh na schválenie konečného rozvrhu výťažku, do dňa podania ústavnej sťažnosti bol mestský súd nečinný. Konkurzné konanie teda trvá neprímerane dlho a procesné úkony súdu, ktorý v tomto konaní zastáva činnosť veriteľského výboru, sú vykonávané neefektívne, resp. nie sú vykonávané vôbec. Podľa názoru sťažovateľa ide o skutkovo a právne jednoduchú vec. Zbytočné prietahy pretrvávajú od 17. júna 2022 a nič nebránilo tomu, aby bolo o návrhu rozvrhu výťažku rozhodnuté.

6. Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že pre konanie, ktoré nasleduje po vyhlásení konkurzu, je typické speňaženie konkurznej podstaty, čo bolo v danej veci jednoduché a časovo nenáročné. Prihlásené pohľadávky vedené v zozname pohľadávok nezabezpečených veriteľov, ktoré boli prihlásené v základnej a dodatočnej lehote, boli len štyri. Majetok úpadcu, ktorý tvorila len jedna peňažná pohľadávka, správca speňažil a následne zaslal okresnému súdu návrh rozvrhu výťažku. K zbytočným prietahom, ktoré nastali v danom období, dochádza podľa sťažovateľa výlučne postupom okresného súdu, teda v súčasnosti mestského súdu.

7. V súvislosti so svojím správaním ako kritériom pri posudzovaní porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ konštatoval, že neexistuje žiadna skutočnosť nasvedčujúca tomu, že by svojím správaním, resp. konaním zapríčinil zbytočné prietahy v konkurznom konaní. Sťažovateľ vždy postupoval v intenciách pokynov správcu a súdu. Navyše sa opakovanými žiadosťami domáhal informácií o stave konania a žiadal o urýchlenie jeho priebehu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu, ktorý ako konkurzný súd rozhoduje v napadnutom konkurznom konaní.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

10. Podľa stabilizovanej judikatúry sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, skúma s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04). Teda záver o tom, či dĺžka konania je ešte primeraná, možno formulovať vždy s ohľadom na faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené, pričom pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je nutné ku každej veci pristupovať individuálne a zvažovať, či s ohľadom na okolnosti prípadu ide o prietahy neodôvodnené, t. j. či sú pričítateľné súdu. Toto právo totiž nie je dotknuté, ak sú prietahy spôsobené výlučne konaním účastníka, prípadne ak ide o vec, keď dĺžka konania zodpovedá jej zložitosti. V takých prípadoch trvanie konania istú dobu spravidla nie je nedôvodné a potreba zásahu ústavného súdu nie je daná. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa [Comingersoll S.A. (Veľká komora), Sürmeli proti Nemecku (Veľká komora), Záborský a Šmáriková proti Slovenskej republike, rovnako tak aj I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07].

11. Z uvedených východísk vychádzal ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa v rámci označených práv a na tento účel si vyžiadal súdny spis.

12. Ústavný súd už konštatoval (napr. I. ÚS 70/98, III. ÚS 199/02), že ústava nevyníma z povinnosti všeobecných súdov konať bez zbytočných prietáhov žiadne konanie, v ktorom sa poskytuje súdna ochrana právam fyzických osôb alebo právnických osôb. Konkurzné konanie je osobitným druhom súdneho konania. Vzhľadom na jeho predmet, špecifickú skutkovú a právnu povahu ho možno považovať za konanie zložité. Ústavný súd tiež považuje za potrebné uviesť, že konkurzné konanie nie je možné považovať za štandardné súdne konanie, a to z hľadiska odlišného plynutia zákonných lehôt, počtu subjektov uplatňujúcich svoje pohľadávky, postupu pri speňažovaní majetku úpadcu a uplatňovaní pohľadávok úpadcu. Priebeh konkurzného konania často vyvoláva ďalšie súdne konania, čo má vplyv na samotnú dĺžku trvania konkurzného konania. Konkurzné konanie je z pohľadu právnej úpravy časovo a fakticky náročný proces, ktorého účelom je uspokojenie pohľadávok veriteľov z majetku dlžníka, úpadcu, ktorý podlieha konkurzu, alebo aj z majetku iných osôb, ak ich majetok podľa právnej úpravy podlieha konkurzu, a preto pri posudzovaní vzniku prietáhov v konkurznom konaní je potrebné prihliadať na už uvedené odlišnosti konkurzného konania oproti štandardnému občianskoprávnemu konaniu (m. m. I. ÚS 428/2013).

13. Úlohou ústavného súdu nie je určovať namiesto konkurzného súdu optimálny postup v danej veci, ale posúdiť, či ním prijaté opatrenia a zvolený postup sú vzhľadom na okolnosti daného

prípade akceptovateľné z pohľadu ústavou garantovaného práva na konanie bez zbytočných prietáhov, teda či postup konkurzného súdu nebol v tomto smere zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 99/02).

14. Z konkurzného spisu vyplýva, že mestský súd napokon schválil rozvrh výťažku uznesením z 23. novembra 2023, teda 1 rok a 4 mesiace od jeho predloženia správcom konkurznej podstaty. Ústavný súd si je vedomý, že predmetná nečinnosť mestského súdu sa sťažovateľovi zdá byť neprimerane dlhá, no poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že konanie bez zbytočných prietáhov nemožno presne časovo ohraničiť (II. ÚS 26/95) a že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhoviel (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01).

15. Ústavný súd po dôkladnom rozbere príslušného súdneho spisu konštatuje, že celková dĺžka napadnutého konkurzného konania je ústavne akceptovateľná. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

16. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu